

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

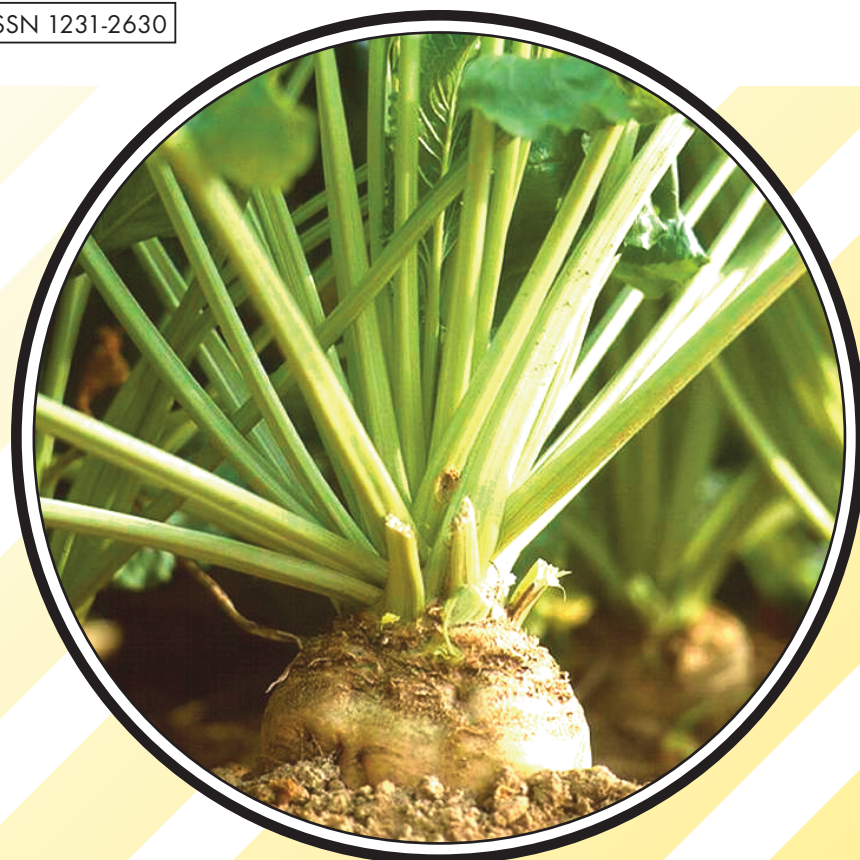
MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
34

RYNEK CUKRU

stan i perspektywy

ISSN 1231-2630

**ANALIZY
RYNKOWE**

GRUDZIEŃ 2008

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne – *T. Chrościcki*
- II. Sytuacja na rynku światowym – *Z. Smoleński*
- III. Regulacja rynku cukru w Unii Europejskiej – *Ł. Chudoba*
- IV. Produkcja buraków cukrowych – *Ł. Chudoba*
- V. Stan przemysłu cukrowniczego – *Ł. Chudoba*
- VI. Zużycie cukru – *Z. Smoleński, P. Szajner*
- VII. Handel wewnętrzny – *Z. Smoleński, T. Zdziarska*
- VIII. Handel zagraniczny – *P. Szajner*
- IX. Interwencja na rynku cukru – *M. Mieczkowski*
- X. Inne środki słodzące – *P. Szajner*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel.: (0-22) 827 36 64

AUTORZY:

prof. dr hab. Zygmunt Smoleński

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (022) 826 75 53

dr Łucja Chudoba

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (022) 50 54 480

mgr inż. Piotr Szajner

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (022) 50 54 719

mgr inż. Martyn Mieczkowski

• ARR • Warszawa
Tel.: (022) 661 70 17

mgr inż. Teresa Zdziarska

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (022) 50 54 440

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 2.12.2008 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Iwona Szczepaniak,
Roman Urban (wiceprzewodniczący), Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w maju 2009 r.

Rok gospodarczy 2008/09 jest trzecim rokiem wdrażania w Unii Europejskiej reformy zasad regulacji rynku cukru, w celu zmniejszenia do 2015 r. produkcji cukru o 6 mln t do ok. 12 mln t. Zmniejszenie kwoty produkcji cukru oraz obniżenie minimalnej ceny skupu buraków cukrowych wpłynęło na ograniczenie tegorocznego obszaru uprawy buraków cukrowych w Polsce.

W 2008 r. powierzchnia uprawy buraków cukrowych wyniosła 213 tys. ha (szacunek przedwidywany GUS) i była o 13,8% mniejsza niż przed rokiem oraz o 22,7% mniejsza niż w pięcioleciu 2003-2007. Plony szacuje się na 437 dt/ha, tj. na poziomie o 0,9% niższym od średnich z lat 2003-2007.

W kampanii 2008/09 skup wyniósł ok. 9,3 mln t buraków cukrowych, z których zostanie wyprodukowane 1400 tys. t cukru, wobec 1934 tys. t w poprzedniej kampanii. Produkcja cukru jest zbliżona do tegorocznej kwoty produkcji, która wynosi 1405,6 tys. t, a jednocześnie niższa od popytu wewnętrznego o ok. 230 tys. t.

Minimalna cena skupu buraków kwotowych ze zbiorów 2008 r. wynosi 27,83 EUR/t, przy zawartości 16% cukru, podczas gdy w 2007 r. wynosiła 29,78 EUR/t. Średnia cena skupu buraków cukrowych w październiku 2008 r. wyniosła 96,80 zł/t i była o 12,7% niższa od płaconej w tym samym okresie 2007 r. Rekompensata, która ma pokryć 64,2% strat z tytułu obniżki ceny skupu, wynosi 39,45 zł za tonę buraków kwotowych i będzie wypłacana do 30 czerwca 2009 r.

Reforma systemu regulacji rynku cukru spowodowała przyspieszenie procesów restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego. W kampanii 2008/09 przerób buraków na cukier prowadzi tylko 19 cukrowni, podczas gdy przed rokiem liczba czynnych cukrowni wynosiła 29, a przed dwoma laty 31.

W pierwszym półroczu 2008 r. wyniki ekonomiczno-finansowe przemysłu cukrowniczego bardzo znacznie pogorszyły się. Strata netto wyniosła 15,68% przychodów, podczas gdy w pierwszej połowie 2007 r. zysk netto osiągnął 5,59% przycho-

dów. Udział przedsiębiorstw osiągających zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw spadł do zaledwie 23,5% z 66,7% przed rokiem.

Utrzymują się tendencje ograniczania spożycia cukru w gospodarstwach domowych, przy równoczesnym zwiększaniu konsumpcji niektórych produktów zawierających cukier. Na przykład spożycie wyrobów ciastkarskich wzrosło z 3,78 kg/osobę w I półroczu 2007 r. do 3,84 kg/osobę w analogicznym okresie 2008 r. Przewiduje się, że łączne zużycie cukru w przetwórstwie spożywczym nieznacznie zmaleje, z 860 tys. t w 2007 r. do 855 tys. t w 2008 r.

Ceny detaliczne cukru na rynku krajowym, w ciągu trzech kwartałów 2008 r., systematycznie obniżały się, z 2,93 zł/kg w styczniu 2008 r. do 2,55 zł/kg we wrześniu, a w październiku wzrosły do 2,67 zł/kg.

W sezonie 2007/08 (październik/wrzesień), w wyniku dużej produkcji, eksportowano z Polski 429 tys. t cukru, głównie do krajów Wspólnoty Europejskiej oraz do Rosji. Importowano równocześnie 124 tys. t cukru, głównie z krajów Wspólnoty Europejskiej. (tab. 1). W wyniku reformy polityki cukrowej Unii Europejskiej Polska stała się także dużym importem melasy. W okresie trzech kwartałów 2008 r. wartość eksportu produktów spożywczych o dużej zawartości cukru wzrosła do 673,8 mln EUR, tj. o 4,5% w porównaniu z analogicznym okresem 2007 r. Eksportowano głównie przetwory owocowe, lody i piwo. Natomiast import zmniejszył się i wartościowo wyniósł 372 mln EUR.

Ograniczenie produkcji cukru w Unii Europejskiej spowodowało, że kraje UE przekształciły się w importatorów zarówno cukru, jak i melasy.

Wdrażana reforma rynku cukru w UE skutkowałą zwiększeniem zakresu działań prowadzonych przez Agencję Rynku Rolnego w tym sektorze. W 2008 r., podobnie jak w latach poprzednich, Agencja realizowała zadania związane z wydawaniem licencji na eksport i import cukru oraz wypłacała refundacje wywozowe. Ponadto w 2008 r. prowadzone były działania związane z restrukturyzacją przemysłu cukrowniczego oraz przygotowany został Krajowy Program Restrukturyzacji. Równocześnie realizowane były zadania związane z monitorowaniem produkcji i zapasów cukru, a także z pobieraniem opłat produkcyjnych. ARR ma możliwość prowadzenia ewentualnych działań związanych z interwencyjnym skupem cukru oraz z dalszą realizacją mechanizmu przetwarzania cukru przemysłowego. Dodatkowo ARR realizuje, podobnie jak dotychczas, Krajowy Program Wspierania Pszczelarstwa na lata 2007/08 – 2009/10.

Na światowym rynku, w wyniku rosnących nadwyżek cukru, zapasy końcowe w sezonie 2007/08 osiągnęły poziom 78 mln t w ekwiwalencie cukru surowego, czyli połowę jego światowego, rocznego spożycia. Ta przewaga podaży nad popytem powoduje utrzymywanie się światowych cen cukru surowego i białego na niskim poziomie, odpowiednio 286,6 i 332,4 USD/t w październiku 2008 r. Żaden z głównych producentów cukru, za wyjątkiem Unii Europejskiej, nie zamierza ograniczyć jego produkcji.

Tabela 1

Bilans cukru (w tys. ton)

Wyszczególnienie	Lata gospodarcze (1 X – 30 IX)				
	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09 szacunek
Zapasy początkowe a)	310	333	111	10	9
Produkcja	2002	2068	1723	1934	1400
Import	46	60	70	124	253
Zużycie krajowe	1600	1600	1610	1630	1625
Eksport	425	750	284	429	28
Zapasy końcowe a)	333	111	10	9	9

a) Zapasy u producentów i w handlu.

Źródło: Dane GUS, ARR, CIHZ, CAAC oraz szacunek IERiGZ-PIB.

SUMMARY

The 2008/09 marketing year is the third year of implementing a reform on the sugar market in the EU. The main objective of the reform is to lower sugar production by 6 million tons to approximately 12 million tons in 2015. The reduction of the sugar production quota and reduction of the minimum sugar beet purchase price resulted in the reduction of sugar beet area in Poland this year.

In 2008 the sugar beet cultivation area amounted to 213 thousand ha (preliminary CSO estimation) and was by 13.8% down on previous year and by 22.7% down on the average 2003-2007. The yields have been estimated at 437 dt/ha, i. e. by 0.9% lower than the average of 2003-2007 period.

In the 2008/2009 campaign sugar beet procurement will amount to approximately 9.3 million tons of sugar beet, out of which 1400 thousand tons of sugar will be produced, as compared to 1934 thousand tons of the previous campaign. Sugar production is similar to this year's production quota, which is 1405.6 thousand tons and lower than domestic demand by approximately 230 thousand tons.

Minimum buy-in price of in-quota sugar beet of 2008 crop amounts to 27.83 EUR/t, at 16% of sugar content, while in 2007 it amounted to 29.78 EUR/t. Average sugar beet buy-in price in October 2008 amounted to 96.80 PLN/t and was by 12.7% lower than in the respective period of 2007. The compensation, which is supposed to cover 64.2% losses due to buy-in price reduction, amounts to 39.45 PLN per tonne of in-quota sugar beet and will be paid until 30 June 2009.

The reform of sugar market regime caused the acceleration of sugar industry restructuring processes. In 2008/09 campaign only 19 sugar plants process beet into sugar, while last year the number of working plants amounted to 29 and two years ago to 31.

In the first half of 2008 the economic and financial results of sugar industry deteriorated significantly. The

net loss amounted to 15.68% of revenues, while in the first half of 2007 net profit amounted to 5.59% of revenues. The share of enterprises achieving net profit in the overall number of enterprises decreased from 66.7% last year to only 23.5%.

Household consumption of sugar shows a downward tendency. At the same time the consumption of some products containing sugar is increasing. For example, the consumption of pastry goods increased from 3.78 kg/person in the first half of 2007 to 3.84 kg/person in the respective period of 2008. It is predicted that the total sugar consumption in food processing industry will slightly decrease, from 860 thousand tons in 2007 to 855 thousand tons in 2008.

Domestic sugar prices at the retail level in the first three quarters of 2008 were systematically decreasing, from 2.93 PLN/kg in January 2008 to 2.55 PLN/kg in September, but they increased in October to 2.67 PLN/kg.

Reflecting bulk production in the 2007/08 season (October/September), 429 thousand tons of sugar were exported from Poland, mostly to the European Community countries and Russia. At the same time, 124 tons of sugar were imported, mostly from the European Community countries (table 1). As a result of the European Union sugar policy reform, Poland has become a large molasses importer. In the first three quarters of 2008 the value of high sugar content food products increased to EUR 673.8 million, i. e. by 4.5% as compared to the same period of 2007. Fruit pro-

ducts, ice cream and beer were mostly exported. At the same time, the value of import decreased and amounted to EUR 372 million.

Due to a decline in sugar production the EU turned to the position of net importers of sugar and molasses.

The sugar market reform implemented in the EU resulted in a wider range of measures carried out by the Agricultural Market Agency (AMA). In 2008, similarly to previous years, the Agency provided administration over import and export licences and export refunds. Moreover, in 2008 measures related to the restructuring of sugar industry have been carried out and the National Restructuring Programme has been drawn up. At the same time, tasks related to the monitoring of sugar production and stocks and to collecting production charges were conducted. The AMAs entitled to perform the activities within intervention procurement of sugar and further implementation of sugar processing for non-food purposes. In addition, the Agency still is in charge of the National Beekeeping Support Programme for 2007/08 – 2009/10.

Due to increasing surplus of sugar, the final stocks in the world market in the 2007/08 season amounted to 78 million tons in raw sugar equivalent, i. e. a half of annual world consumption. Excessive supply results in the persistence of low prices of both raw and white sugar (286.6 and 332.4 USD/t respectively in October 2008). None of the main sugar producers (except the European Union), intends to limit sugar production.

Table 1
Sugar balance sheet ('000 t)

Item	Seasons (Oct-Sept)				
	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09 forecast
Opening stocks a)	310	333	111	10	9
Production	2002	2068	1723	1934	1400
Import	46	60	70	124	253
Domestic use	1600	1600	1610	1630	1625
Export	425	750	284	429	28
Carryover stocks a)	333	111	10	9	9

a) Stocks at producers and in trade.

Source: CSO, AMA, CIFT, ACCA and IAFE-NRI estimations.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukążą się:

1. Rynek ryb (10) • grudzień 2008,
2. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa (35) • marzec 2009,
3. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (29) • kwiecień 2009,
4. Rynek pasz (25) • kwiecień 2009,
5. Rynek mleka (36) • kwiecień 2009,
6. Rynek ziemniaka (35) • maj 2009,
7. Rynek drobiu i jaj (35) • maj 2009,
8. Rynek cukru (35) • maj 2009,
9. Rynek mięsa (36) • maj 2009,
10. Rynek zbóż (36) • czerwiec 2009,
11. Rynek rzepaku (35) • czerwiec 2009,
12. Rynek owoców i warzyw (34) • czerwiec 2009,
13. Rynek ziemi rolniczej (12) • grudzień 2009,
14. Popyt na żywność (10) • grudzień 2009.

SZYBKO! TANIO! PROFESJONALNIE!

Proponujemy Państwu:

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Usługi drukarskie:

- czasopisma
- książki
- ulotki
- katalogi
- albumy
- wizytówki
- materiały szkoleniowe
- materiały konferencyjne
- druki samokopiujące etc.

Usługi introligatorskie:

- oprawa spiralna
- oprawa zeszytowa
- oprawa bezszwowa
- foldery/broszury
- inne usługi

Nasze usługi wykonujemy bazując na najlepszej dostępnej technologii. Począwszy od formy przesłania wszystkich materiałów drogą elektroniczną (FTP), poprzez obróbkę DTP, druk cyfrowy na OCE VarioPrint 2100 oraz OCE CS 250, kończąc na mnogości usług introligatorskich.

Próby wydruku na różnych gatunkach papierów i folii dostępne są w Dziale Wydawnictw Instytutu, ul. Świętokrzyska 20.

Ceny na zamówienia obliczane są na podstawie kalkulacji wstępnej. Jeśli mają Państwo pytania dotyczące naszych usług, bądź cen, prosimy o kontakt.

Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB:

tel. (022) 50 54 520

(022) 50 54 685

fax (022) 50 54 636

e-mail: dw@ierigz.waw.pl

slipski@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2008 roku wynosi 40 zł.

Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: 0 22/50-54-685, faks: 0 22/50-54-636

e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>